

STAUROS

Č. 6 marec/apríl 2019

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

Určite sme už mnohí počuli o tzv. kríze stredného veku. Existuje mnoho jej popisov, aj zaručených rád, ako takejto kríze čeliť. Prichádza vraj zväčša medzi 35 až 50 rokom života (uprostred života) a môže mať rôzne príznaky. Niektorí vraj vtedy seriózne bilancujú svoj doterajší život. Pritom sa stáva, že človek vtedy radikálne zmení svoje ďalšie smerovanie. Nieкто zmení partnera, prácu, prostredie, životný štýl alebo aj všetko naraz. Hlavným znakom tejto krízy je teda túžba po zmene. Možno si myslím, že ak zmením vonkajšie kulisy, zmení sa aj moje vnútro.

Čo psychológia popisuje asi posledných 100 rokov, poznáme z duchovnej oblasti o „pár“ storočí dlhšie. Už v Starom zákone sa v 90-tom žalme spravodlivý človek nemusí báť „nákazy, ktorá pustoší napoludnie“, lebo ho ochraňuje Boh. Pri sv. krste sa modlíme exorcizmy, v ktorých je doslova prosba o ochranu krstenca „pred démonom, ktorý útočí na poludnie“. Preto aj naši púštni otcovia hovoria o tzv. poludňajšom démonovi. Práve jeho považovali za najväčšieho nepriateľa duchovného rastu. Lebo poludňajší démon útočí na rozdiel od ostatných démonov takmer na všetky oblasti našej duše. Dôverne to poznáme. Po prvotnom nadšení prichádza ochabnutie. Modlitba ma postupne prestáva baviť, čítanie Sv. písma ma nudí, slávenie eucharistie mi príde už nemá tú iskru, postiť sa nemá zmysel...

K týmto myšlienkam ma priviedla nedeľa, ktorú slávime. Nazývame ju *Križupoklonná*. Je zaujímavé, že táto nedeľa sa nachádza presne uprostred Veľkého pôstu. Myslím, že to nie je náhoda. Pretože práve uprostred niečoho sme najviac pokúšaní. Začiatok je za nami, koniec v nedohľadne. Aký to má vôbec celé zmysel? Poďme robiť „užitočnejšie“, „šľachetnejšie“ veci. Poludňajší démon často prichádza oblečený do „nevinných“ či dokonca „dobročinných“ šiat. Preto nám prichádza na pomoc náš Boh. Ako? Uprostred duchovného zápasu nám pred oči kladie znamenie víťazstva – *Križ Ježiša Krista*. Ako nám toto znamenie našej spásy môže pomôcť? Vieme, že kresťanský východ pri pohľade na Kristov križ používa minimálne dva uhly. *Ten prvý uhol je demonštratívny*. Križ Pána Ježiša mi niečo ukazuje. Ukazuje mi, že Ježiš Kristu, Boží Syn, mohol ako človek zomrieť hroznou smrťou, ale pre svoj osobný vzťah s

Otcom nezostal v smrti. Kríž Ježiša Krista mi teda ukazuje, že ak ja vstúpim do osobného vzťahu s Bohom, nič ma nezničí. Kríž mi ukazuje, že podľa ľudských kritérií môžem vyzerat' ako „lúzer“. Ale v skutočnosti som víťaz, lebo som na strane Víťaza. Preto keď sa klaníme Kristovmu Krížu uprostred Veľkého pôstu, jedným dychom oslavujeme aj jeho sväté vzkriesenie. *A potom je tu aj druhý pohľad*, ktorý úzko súvisí s tým prvým. Je to pohľad terapie. Je to pohľad uzdravenia. Pri pohľade na Kristov kríž totiž jasne vidím, ako sa Boh naklonil ku mne, aby ma zdvihol k sebe. Preto sa Pán Ježiš necháva vyzdvihnúť na kríž, aby podľa svojich vlastných slov všetkých pritiahol. Vieme, že toto je význam slova *obeta* - zdvihnúť hore, čo predtým ležalo dole. A dole som ležal ja usmrtený hriechom. Obeta Pána Ježiša na kríži teda nie je ani tak uzmiernením urazeného Boha Otca, ale skôr pozdvihnutím človeka. Toto je moje uzdravenie. Je to uzdravenie môjho synovstva terapiou Kríža. A práve na toto útočí aj „poludňajší démon.“ Na Božie synovstvo, ktoré som dostal. Len pripomeňme, že toto si vzal na mušku zlý aj u samotného Pána Ježiša. Dve z troch pokušení začína slovami: „Ak si Boží Syn...“

Uplynulý týždeň som sa konečne začítal do knihy so zaujímavým názvom: *Bud', kde si*. Autor Štepan Smolen v nej živým spôsobom podáva múdre výroky a rady pústnych otcov, ako sa priblížiť k Bohu. Ak by sme to chceli zhrnúť do jedného hesla, stačí si prečítať názov knihy. Stačí byť tam, kde sa práve nachádzaš. Ži vzťahy, ktoré máš. Rob prácu, ktorú práve robíš. Neutekaj do „krajiny potom“ ani na „územie včera“. „Neutekaj pred všedným dňom, lebo strom, ktorý príliš často presádzajú, neprenesie ovocie!“ A práve toto nám uprostred Veľkého pôstu ponúka pohľad na Kristov Kríž. Je pozvaním byť vo vzťahu s Bohom. Nepresádzať sa často do hriechu a do kompromisu so zlým, lebo toto neprináša ovocie. A my vieme, čo evanjelium hovorí o strome, ktorý neprináša ovocie.

Kríza stredného veku nemusí postihnúť každého. Ale „poludňajší démon“ nás môže otravovať často. A môže vytriahnuť osvedčenú kartu. Napadne moje synovstvo. Spochybní môj sv. krst: „*Aha, Boh ťa nemá rád. Boh na teba zabudol. Boh ťa nepočuje, nefunguje...*“ Bráňme sa! Na poludnie Veľkého pôstu neprichádza iba démon. Na poludnie Veľkého pôstu prichádza v prvom rade Boh s tou najsilnejšou zbraňou i liekom zároveň. Zbraň proti zlému a liek pre naše duše - Kríž Ježiša Krista.

ZVESTOVANIE PRESVÄTEJ BOHORODIČKE

Sviatok Zvestovania sa začal vo Východnej cirkvi sláviť koncom 4. stor. alebo začiatkom 5. stor. Byzantský cisár Maurikios (582 – 602) zaviedol tento sviatok ako prikázaný v celej svojej ríši. V prvých storočiach sa tento sviatok považoval za Pánov sviatok (Hospodsky), ako na Východe, tak aj na Západe. Svedčia o tom názvy sviatku: Kristovo počatie, Zvestovanie Krista, Začiatok spásy, atď. V 7. stor. sa ustálil dnešný názov sviatku: Zvestovanie Presvätej Bohorodičky a sviatok bol zaradený medzi sviatky Bohorodičky.

Sviatok sa slávi 25. marca kvôli tomu, že Narodenie Pána sa slávi deväť mesiacov po Zvestovaní. Okrem toho existovala starodávna tradícia, podľa ktorej 25. marca sa udialo stvorenie sveta, vtelenie Božieho Syna aj jeho smrť na kríži. Alexandrijská paschálna kronika z r. 624 a Carihradská paschálna kronika zo začiatku VII. stor. uvádzajú ako dátum sviatku Zvestovania – 25. marec.

Od počiatku sa sviatok slávil vždy vo veľkopôstnom období, teda v období, ktoré inak vylučuje akékoľvek slávnosti. V roku 692 však Štvrtý konštantínopolský koncil prikázal sláviť tento sviatok so všetkou slávnosťou, a preto sa v byzantských cirkvách vyvinula celá sústava liturgických rubrik, ktoré sa snažia skombinovať sviatok Zvestovania s veľkopôstnymi bohoslužbami a s bohoslužbami Veľkého týždňa. Sviatok Zvestovania má predsviatok 24. marca a posviatok 26. marca, kedy sa slávi spomienka na archanjela Gabriela. Bohoslužby sviatku Zvestovania sú plné slávnostných, oslavných a radostných hymnov.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 25 - 31. 3. 2019

Pondelok	<i>Zvestovanie Presvätej Vládkyni, Bohorodičke Márii, vždy Panne</i> 7:00 Sv. liturgia (slovenská), <i>myrovanie</i> 17:00 Sv. liturgia s večierňou (cirkevnoslovenská), <i>myrovanie</i>
Utorok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Streda	17:00 <i>Liturgia preždeosvjaščených darov (cirkevnoslovenská)</i>
Štvrtok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Piatok	17:00 <i>Liturgia vopred posvätených darov (slovenská)</i>
Sobota	<i>Štvrtá zádušná</i> 17:00 Sv. liturgia, <i>panychída, hramoty</i> Večiereň
Nedeľa	<i>Štvrtá pôstna, 4. hlas</i> 8:00 Utierenie (cirkevnoslovenská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovenská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 1. – 7. 4. 2019

Pondelok	17:00 Veľkopôstna večiereň (cirkevnoslovenská)
Utorok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Streda	17:00 <i>Liturgia preždeosvjaščených darov (cirkevnoslovenská)</i> <i>Kánon sv. Andreja Krétskeho</i>
Štvrtok	17:00 <i>Liturgia vopred posvätených darov (slovenská)</i>
Piatok	17:00 <i>Liturgia vopred posvätených darov (slovenská)</i>
Sobota	<i>Akatistová</i> 16:30 <i>Akatist k Presvätej Bohorodičke</i> 17:00 Sv. liturgia (slovenská), † Michal Večiereň
Nedeľa	<i>Piata pôstna, 5. hlas</i> 8:00 Utierenie (cirkevnoslovenská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovenská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)

OZNAMUJEME

- V **pondelok, 25. 3. 19** budeme sláviť prikázaný sviatok **Zvestovanie Presvätej Vládkyni, Bohorodičke Márii, vždy Panne**. V deň sviatku budú dve sv. liturgie, prvá ráno o 7. 00 h. v slovenskom jazyku. Večer, o 17. 00 h. bude sv. liturgia Jána Zlatoústeho s večierňou v cirkevnej slovančine. Po sv. liturgiách bude myrovanie.
- Do pozornosti dávame kampaň s názvom “25. marec - Deň počatého dieťaťa”, ktorú organizuje občianske združenie Fórum života. Symbolom kampane je biela stužka, ktorú nájdete aj vo vstupnej časti nášho chrámu. Viac o kampani je na stránke www.25marec.sk. Už 15-ty ročník kampane pripomína, že záleží na živote každej ľudskej bytosti od jej počatia.
- Sobota, 30. 3. 19 je štvrtá zádušná. Sv. liturgiu budeme sláviť za zosnulých veriacich. Po sv. liturgii bude panychída s hramotami.
- V stredu, 3. 4. 19 sa po skončení liturgie vopred posvätených darov budeme modliť utiereň s kánonom sv. Andreja Krétskeho s poklonami. Veľký kánon sv. Andreja Krétskeho je jednou z najkrajších veľkopôstnych modlitieb našej cirkvi. Celý kánon má výrazne biblický ráz, prechádza dejinami spásy od knihy Genezis až po Apokalypsu, pričom všetky udalosti týchto dejín vzťahuje konkrétne na modliaceho sa.
- Vo štvrtok, 4. 4. 19 je deň Veľkého kajúceho kánona sv. Andreja Krétskeho. Preto bude o 17. 00 h. liturgia vopred posvätených darov.
- **Piata pôstna sobota**, 6. 4. 19 nesie názov **Akatistová**. Pred sv. liturgiou sa o 16. 30 začneme modliť Akatist k Presvätej Bohorodičke.
- V nedeľu, 7. 4. 19 budeme sláviť sv. liturgiu v Rímskokatolíckom chráme Najsvätejšej Trojice v Malackách so začiatkom o 17.00 h.
- V rámci našej eparchie pripravujeme už tradičnú **biblickú súťaž pre deti základných škôl** v troch kategóriách. Tohtoročnou témou je evanjelium podľa sv. Matúša. Termín súťaže je sobota, 27. 4. 19. Vedľajšou motiváciou môže byť znova cena za prvé miesto – voľný vstup do zábavného parku v Rakúsku 8. 5. 2019. Prosíme o nahlásenie záujmu.

Liturgický program počas obdobia Veľkého pôstu:

Každú nedeľu - sv. liturgie sv. Bazila Veľkého (dopoludnia) a veľkopôstna večiereň o 17. h.
Stredy a piatky - liturgie vopred posvätených darov o 17:00 hod.

Počas celého obdobia Veľkého pôstu budeme dodržiavať tzv. aliturgické dni – v pondelky, utorky a štvrtky neslávim o 17.00 h. sv. liturgiu, ale modlíme sa veľkopôstnu večiereň!

- Aj tento rok prosíme o podporu našej farnosti dvoma percentami z daní prostredníctvom nášho občianskeho združenia *Stauros Bratislava*, ktoré sme založil aj na tento účel. Potrebné tlačivá nájdete medzi časopismi v chráme alebo na internetovej stránke farnosti: <https://bratislava.grkatba.sk/darujte-2/>. Ďakujeme srdečne za Vašu podporu.
- Škola kresťanského života a evanjelizácie Panny Márie pozýva na prvé stretnutie v dňoch 29 až 31. marca v ACM Vinica v Rači. Viac informácií nájdete na stránke Vyveska.sk.

ĎAKUJEME

- Pri zbierke sa charitu sa vyzbierala suma 1100 €. Vyzbierané prostriedky sme zaslali našej gréckokatolíckej charite do Prešove. Vyslovujeme „Pán Boh odmeň!“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu:
Rodine Buraľovej a Pokornej (16. 3. 19) a rod. Krajňákovej a Telepčákovej (23. 3. 19).
30. 3. 19 upratuje: rod. Semberová a Vavříková
6. 4. 19 upratuje: rod. Mojžešová a Mocková.

BLAHOŽELÁME

- V sobotu, 16. 3. 2019 prijal iniciačné sv. tajomstvá v našom chráme *Timotej Jozef Porhinčák*. V sobotu, 23. 3. 19 sa naše spoločenstvo rovnakým spôsobom rozšírilo o *Teréziu Vadrnovú*. Novým deťom našej farskej rodiny vyprosujeme „pokoj, zdravie a požehnanie na mnoho rokov!“

KONTAKT

V prípade otázok alebo podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, **tel.:** 02/529 328 56, 0911/400 845,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

o. Jozef Durkot, kaplán, **tel.:** 0903/305 298

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717